

ПРОТОКОЛ

№ 140

София, 27.06.2016 година

Днес, 27.06.2016 г. от 10:35 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Установено бе, че няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад относно подадено от „Булгартрансгаз“ ЕАД заявление с вх. № Е-15-45-36 от 21.06.2016 г. за утвърждаване на цени за услуги „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ по газопреносна мрежа за транзитен пренос.

Работна група: Елена Маринова, Ремзия Тахир, Боряна Станчева,
Виктория Джерманова, Силвия Петрова

По т.1. Комисията разгледа доклад относно подадено от „Булгартрансгаз“ ЕАД заявление с вх. № Е-15-45-36 от 21.06.2016 г. за утвърждаване на цени за услуги „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ по газопреносна мрежа за транзитен пренос.

Административното производство е образувано по подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-15-45-36 от 21.06.2016 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД с искане за утвърждаване на цена за услугите „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ по газопреносната мрежа за транзитен пренос. Дружеството е посочило, че тези цени следва да бъдат прилагани до утвърждаване на цени за достъп и за пренос по реда и при условията на Методиката за определяне на цени за достъп и за пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, приета от КЕВР с решение по Протокол № 109 от 11.08.2014 г., т. 4 (Методиката). Заявлението е подадено на основание чл. 30, ал. 1, т. 16 от Закона за енергетиката (ЗЕ), като размерът на предложена за утвърждаване цена за услугата „прекъсваем пренос в права посока“ е 15.78

лв./1000 м³ пренесен природен газ, а за услугата „реверсивен пренос на търговска база“ е 9.87 лв./1000 м³ пренесен природен газ.

Във връзка с направеното искане „Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че съвместно с гръцкия преносен оператор DESFA се намират във финална фаза на подготовка и подписване на споразумение за междусистемно свързване на оперираните от двата оператора преносни системи в точката на междусистемно свързване Кулата – Сидирокастро. В тази връзка, след подписване на споразумението възниква необходимост „Булгартрансгаз“ ЕАД да предлага услугите „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ на потенциалните ползватели на газопреносната мрежа за транзитен пренос.

Към заявлението дружеството е представило обосновка на предлаганите за утвърждаване цени и платежен документ за внесена такса за разглеждане на заявлението.

В резултат на проучване на предоставената от заявителя информация и документи са установени следните факти и произтичащите от тях изводи:

Съгласно чл. 30, ал. 1, т. 16 от ЗЕ на регулиране от КЕВР подлежат цените на предоставяни на клиентите услуги, определени от Комисията, свързани с лицензионната дейност.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е титуляр на лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г. за осъществяване на дейността „пренос на природен газ“ по газопреносна мрежа за транзитен пренос, лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г. за осъществяване на дейността „пренос на природен газ“ по националната газопреносна мрежа и лицензия № Л-214-10 от 29.11.2006 г. за осъществяване на дейността „съхранение на природен газ“. С Решение № Ц-001 от 2005 г. на Комисията на дружеството е утвърдена цена за пренос на природен газ по националната газопреносна мрежа в размер на 19,73 лв./1000 м³. Към момента КЕВР не е утвърждавала цена за пренос на природен газ през газопреносната мрежа за транзитен пренос.

Услугата „прекъсваем пренос в права посока“ е услуга, при която преносното предприятие извършва пренос на природен газ под условие за възможно прекъсване. Обема на възможната реализация на тази услуга е свързан с определения и обявен от „Булгартрансгаз“ ЕАД прекъсваем капацитет за точка на междусистемно свързване. Обявеният прекъсваем капацитет се основава на системен анализ на използваемостта на резервирания твърд капацитет. Преносът може да бъде прекъснат или ограничен при наличие на заявки за използване на резервирания твърд капацитет, които да доведат до физическа невъзможност за реализация на предоставен прекъсваем капацитет или на част от него.

При услугата „реверсивен пренос на търговска база“, газовият поток в правата посока се намалява, като се отчита виртуално пренесените количества в обратната посока. Реверсивен поток може да се осъществява дотогава, докато съществува прав поток. В тази връзка услугата е прекъсваема, тъй като ако не съществува прав поток, реверсивния поток се прекъсва.

Предвид горното, по своя характер услугите „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ са услуги, чиито цени ще се прилагат на база измерени и разпределени количества природен газ в точки на свързване на газопреносната мрежа за транзитен пренос с газопреносни мрежи на съседни оператори. Поради това, тези услуги съществено се различават от услугите, чиито цени попадат в обхвата на Методиката. От друга страна, характерно за цените, утвърждавани при условията и по реда на тази Методика е, че се образуват предимно на база резервиран от ползвателите капацитет в съответните точки.

Следва да се има предвид, че услугите „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ са малка част от услугите, които ще бъдат предлагани на ползвателите на газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, при въвеждане на входно-изходен тарифен модел.

Горните аргументи обосновават характера на услугите „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ като такива попадащи в обхвата на чл. 30, ал. 1, т. 16 от ЗЕ.

Предвид същността на горните прекъсваеми услуги е обосновано предложението на „Булгартрансгаз“ ЕАД тяхната цена да бъде определена чрез прилагане на отстъпки от действащата утвърдена цена за пренос на природен газ по националната гозопреносна мрежа, съответно в размер на 20% за услугата „прекъсваем пренос в права посока“ и 50% за услугата „реверсивен пренос на търговска база“. В тази връзка изчислението на цените следва да се извършва по формулата:

$C_{пу} = (1 - Оп) * Цп$, където:

Цпу – цена за предоставяне на прекъсваема услуга, лв./1000 м³,

Оп – отстъпка от утвърдената цена за пренос,

Цп – цена за пренос, утвърдена с Решение № Ц-001 от 2005 г. на КЕВР, лв./1000 м³.

Горните изводи се обосновават от следните аргументи:

Съгласно разпоредбата на чл. 14, т. 1, буква „б“ от Регламент ЕО 715/2009 относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 при определяне на цените на прекъсваемите услуги следва да бъде отчетена вероятността от прекъсване.

Ниско ниво на вероятност от прекъсване на газовия поток при реалното използване на прекъсваеми услуги. Запазено ниско ниво на вероятността от прекъсвания за IP Кулата-Сидирокастро за услугата „прекъсваем пренос в права посока“ при размер на прекъсваемия газов поток до (от 2,7 млн. м³ до 6,7 млн. м³ природен газ в зависимост от месеца на пренос) на ден, както и за услугата „реверсивен пренос на търговска база“ при размер на газовия поток до (от 2,4 млн. м³ до 10,9 млн. м³ природен газ в зависимост от месеца на пренос) на ден.

Услугата „реверсивен пренос на търговска база“ се характеризира с намалени разходи за пренос на единица количество природен газ в сравнение с услугите „пренос в права посока“, което обуславя и прилагане по отношение на нея на по-висока отстъпка, въпреки относително ниската вероятност от прекъсване. Отстъпката за определяне на цената на услугата „прекъсваем пренос в права посока“ отразява ниската вероятност от прекъсване при очакваните обеми на търсене на тази услуга.

Възприетият подход за формиране на цените на услугите „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ като краен резултат води до доближаване до очакваните отстъпки за прекъсваем капацитет в права посока и реверсивен капацитет на търговска база при прилагане на входно-изходен тарифен модел.

За периода до края на месец октомври 2016 г., след който се очаква да бъдат утвърдени на „Булгартрансгаз“ ЕАД цени за достъп и за пренос на природен газ по реда и при условията на Методиката, се очаква да се появи реално търсене основно на услугата „реверсивен пренос на търговска база“ за междусистемната точка Кулата-Сидирокастро в обеми значително по-ниски от колкото очакваните обеми на пренос в права посока, което обуславя изключително ниската вероятност от прекъсване на услугата.

Изказвания по т. 1:

Докладва Е. Маринова.

Предмет на доклада е подаденото от „Булгартрансгаз“ ЕАД заявление с искане за утвърждаване на цена за услугите „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ по газопреносната мрежа за транзитен пренос. Дружеството е посочило, че тези цени следва да бъдат прилагани до утвърждаване на цените за достъп и за пренос по реда и при условията на Методиката за определяне на цени за достъп и за пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Дружеството е посочило, че след междусистемното свързване в точката на

междусистемно свързване Кулата – Сидирокастро ще възникне нужда от предлагане на услугите „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ на потенциалните ползватели на газопреносната мрежа за транзитен пренос. Дружеството е подало заявлението си на основание чл. 30, ал. 1, т. 16 от ЗЕ, според която на регулиране от КЕВР подлежат цените на предоставяни на клиентите услуги, определени от Комисията, свързани с лицензионната дейност. Услугите за които са предложени цените попадат в хипотезите на тази правна норма. Цените ще се прилагат на база измерени и разпределени количества природен газ в точки на свързване на газопреносната мрежа за транзитен пренос и газопреносни мрежи на съседни оператори. Поради тази причина услугите се различават съществено от услугите, чиито цени се формират въз основа на методиката. Характерно за цените, които се образуват според методиката, е, че са на база резервиран от ползвателите капацитет в съответните точки. В Наредбата за регулиране цените на природния газ няма изрични правила, въз основа на които се формират цените по т. 16 на чл. 31 от Закона за енергетиката. В тази връзка дружеството е предложило подход за формиране на тези цени, който се изразява в следното: да бъдат определени чрез предлагане на отстъпки от действащата определена цена за пренос на природен газ по националната газопреносна мрежа в размер на 20% за услугата „прекъсваем пренос в права посока“ и 50% за услугата „реверсивен пренос на търговска база“. Аргументите, които обосновават този подход са: разпоредбата на чл. 14, т. 1, буква „б“ от Регламент № 715/2009 относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент № 1775/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент № 1775/2005 при определяне на цените на прекъсваемите услуги следва да бъде отчетена вероятността от прекъсване. Дружеството е предложило необходимите аргументи, които обосновават степента на вероятност на прекъсване на тези услуги. Услугата „реверсивен пренос на търговска база“ се характеризира с намалени разходи за пренос на единица количество природен газ в сравнение с услугите „пренос в права посока“, което обуславя и прилагане по отношение на нея на по-висока отстъпка, въпреки относително ниската вероятност от прекъсване. Дружеството е посочило, че тези цени ще бъдат прилагани докато Комисията приеме и утвърди входно-изходен тарифен модел на всички цени на дружеството по реда и условията на методиката. Работната група предлага на Комисията да приеме доклада и да насрочи открито заседание за разглеждането на подаденото заявление.

В. Джерманова добави, че споразумението вече е факт и е подписано в петък. По този начин се изпълняват изискванията на Регламент № 703 от 2015 г. за оперативна съвместимост и обмен на данни, според който се установяват общи правила за заявки от двата преносни оператора.

И. Иванов каза, че в четвъртък е проведено работно заседание предвид факта, че за първи път се установяват цени за подобни услуги. На това заседание са присъствали представители на „Булгартрансгаз“ ЕАД, членове на работната група и членовете на Комисията А. Йорданов и С. Тодорова. След проведената дискусия се е достигнало до единното становище този метод на изчисляване и определяне на цените да бъде възприет. Няма съмнение, че до месец октомври „Булгартрансгаз“ ЕАД ще работи интензивно, за да се намерят достатъчни мотиви за определяне на постоянните цени. Засега дружеството счита, че тези цени са близки до постоянните, които ще бъдат определени през месец октомври. Гръцкият оператор се е ангажирал, че на 30.06.2016 г. също ще излезе с решение, за да може от 01.07.2016 г. споразумението за междусистемна свързаност да започне да функционира и да има виртуален, а по-късно и физически обмен в двете посоки на количества природен газ.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 30, ал. 1, т. 16 от Закона за енергетиката, чл. 2, т. 6 от Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и

водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно подадено от „Булгартрансгаз“ ЕАД заявление с вх. № Е-15-45-36 от 21.06.2016 г. за утвърждаване на цени за услуги „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ по газопреносна мрежа за транзитен пренос;
2. Насрочва открито заседание на 28.06.2016 г. от 10:30 ч. за разглеждане на доклада по т. 1, на което да бъде поканен представител на заявителя;
3. Докладът, датата и часът на откритото заседание по т. 2 да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова.

Решението е взето с **пет гласа „за“**, от които **четири гласа** (А. Йорданов, В. Владимиров, Г. Златев, Е. Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-195/24.06.2016 г. относно подадено от „Булгартрансгаз“ ЕАД заявление за утвърждаване на цени за услуги „прекъсваем пренос в права посока“ и „реверсивен пренос на търговска база“ по газопреносна мрежа за транзитен пренос.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....

(А. Йорданов)

.....

(В. Владимиров)

.....

(Г. Златев)

.....

(Е. Харитонова)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА